

El treball de camp dut a terme ha permès constatar la pervivència d'una part molt interessant l'antiga xarxa de camins tradicionals. A la vegada s'ha constatat l'existència de grans contrastos, des de trams pavimentats a antics camins de carro que conserven parts d'empedrat i que actualment es troben embardissats.

1 Proposta de xarxa de camins per a la mobilitat lenta a senyalitzar

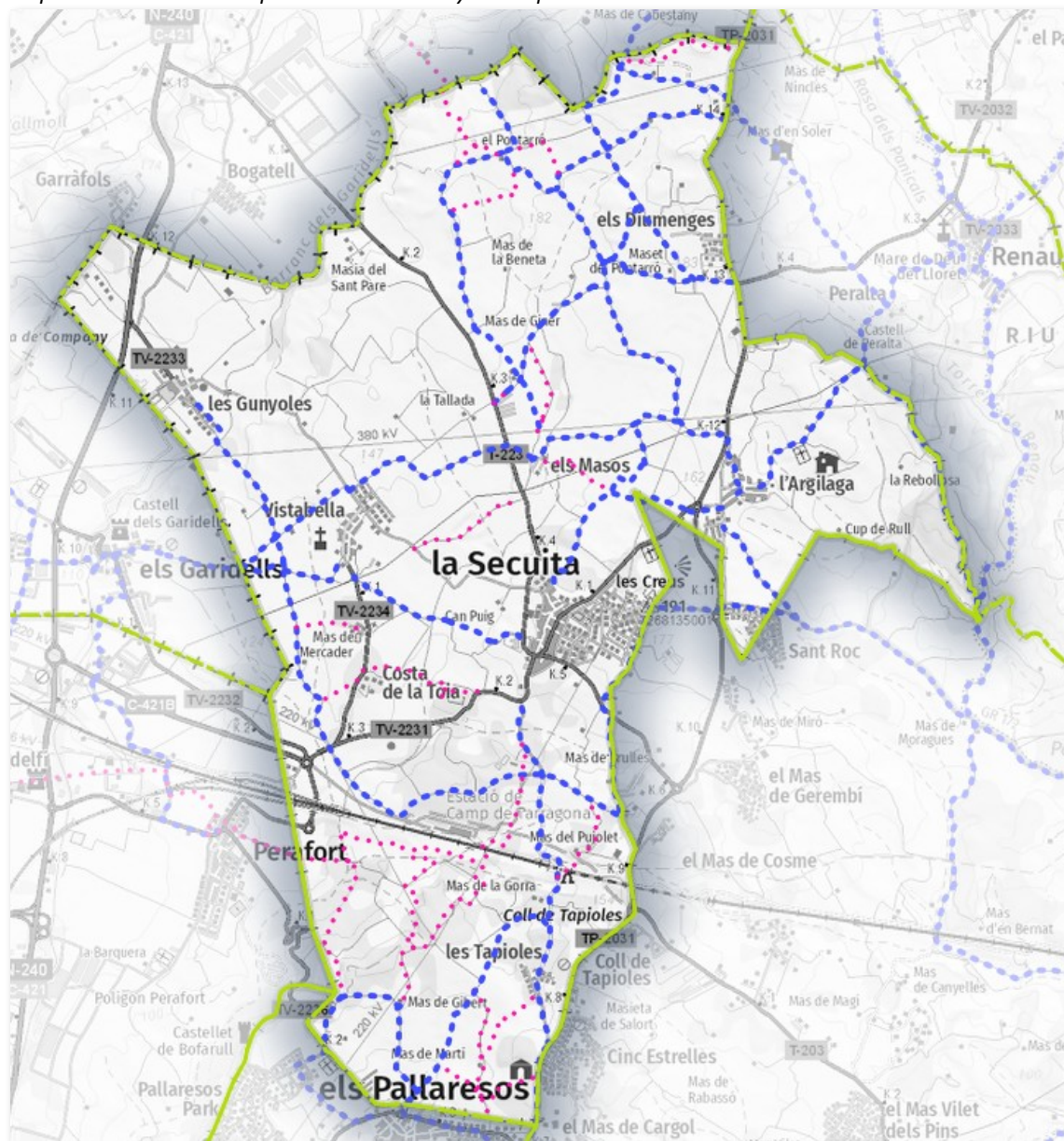
L'enfoc i limitacions del present estudi no permetien una anàlisi en profunditat de cada municipi, però sí una diagnosi substancial en l'àmbit municipal, tot contemplant a la vegada el conjunt comarcal. Com a resultat de la recerca efectuada, el mapa que es presenta a continuació recull la proposta bàsica de **xarxa municipal de camins a senyalitzar per a la mobilitat lenta**. La proposta sorgeix de la integració dels camins que hem constatat que mostren un clar interès per a **la mobilitat lúdica**, amb els camins identificats que poden resultar útils per donar resposta a les necessitats de **mobilitat obligada** o quotidiana de la població.

Constitueix un punt de partida a partir del qual prendre decisions i dur a terme actuacions. Es tracta d'una formulació oberta que vol servir d'orientació i ajuda als tècnics i responsables municipals i que necessàriament haurà d'evolucionar i adaptar-se a les necessitats que vagin sorgint en matèria de mobilitat.

La categoria de **Camins a investigar** recull camins que s'han detectat durant la recerca documental i que no s'han pogut recórrer durant el treball de camp. Són camins que no formen part de cap proposta de ruta i dels quals s'hauria de confirmar la seva titularitat i inscriure en el registre de béns municipals. En molts casos es tracta de camins amb un potencial interès patrimonial i històric que cal valorar en el cas de dissenyar futures propostes d'itineraris. A més, de vegades, a aquest interès cultural s'hi poden sumar funcions per a la mobilitat quotidiana.

Pel que fa a la **senyalització**, tal com s'explica en l'apartat específic dedicat a aquesta qüestió, resulta imprescindible adoptar el concepte de senyalització de camins en xarxa, en comptes del model de marcatge d'itineraris. Val a dir que el model de senyalització de camins en xarxa permet i fins i tot facilita la senyalització específica d'itineraris. Aquest és el model adoptat per la Generalitat de Catalunya i el *Manual de senyalització de camins i itineraris de Catalunya* constitueix el document de referència.

Proposta de xarxa municipal de camins a senyalitzar per a la mobilitat lenta

Xarxa de mobilitat proposada

- Proposta de xarxa de camins a senyalitzar
- Camins a investigar

2 Criteris utilitzats per a la tria de camins que han de constituir la xarxa bàsica de mobilitat lenta

En primer lloc s'han considerat els principals camins que faciliten, tant a peu com en bicicleta, el gaudi i la descoberta del terme i que permeten l'accés al patrimoni més rellevant.

D'altra banda, **els itineraris específicament senyalitzats i promoguts per cada municipi**, han estat objecte d'una valoració des del punt de vista dels seus potencials usuaris i de la idoneïtat de les vies triades. En la majoria dels casos, els camins que segueixen aquests itineraris han estat incorporats al conjunt de la xarxa de camins per a la mobilitat lenta a senyalitzar. Les excepcions i les raons que les motiven, així com el conjunt de les valoracions s'exposen en l'apartat específicament dedicat als itineraris.

Per a la selecció d'aquests camins s'ha tingut en compte tant les **pràctiques lúdiques dels veïns** (passejades, aplecs, etc.), com els **interessos que poden mostrar visitants i turistes** pels valors del municipi. També s'ha contemplat el valor patrimonial que presenten determinats camins tradicionals o trams específics. A la vegada, sempre que ha estat possible, s'han identificat els **camins que permeten connectar amb els nuclis veïns**, com a mínim a peu.

En el cas de la Secuita, cal destacar l'entorn de l'alzina centenària del Pontarró o el camí del Mas de Molins, que encara conserva restes de l'empedrat. A més, l'accés als diferents nuclis de població es pot realitzar encara per camins agrícoles que conserven en la majoria de casos la plataforma del camí de terra en bon estat, evitant camins pavimentats que lògicament presenten una major intensitat i velocitat dels vehicles motoritzats.

Pel que fa a les **connexions amb els nuclis veïns**, l'accés al nucli del Catllar es fa per l'antic camí Vell, que en alguns trams conserva fins i tot les marques de les rodes de carro. També és possible la connexió amb el municipi de Renau pel camí Vell, així com amb els Pallaresos i els Garidells. L'enllaç amb Perafort es realitza per l'antic camí de l'Estació, del qual se n'ha de comprovar la titularitat i s'haurien de dur a terme actuacions per a possibilitar-ne l'ús.

D'altra banda, també s'han inclòs els camins susceptibles d'acomplir funcions de **mobilitat obligada** i quotidiana. Aquest aspecte es desenvolupa més endavant en un apartat específic.

3 Valoració dels itineraris municipals existents

El municipi de la Secuita compta amb l'anomenada ruta dels Quatre pobles que enllaça el conjunt de poblacions del terme i que incorpora dos tipus de variants: "dreceres" i "connexions amb altres municipis". La proposta compta amb el plànol que es mostra a sota i la possibilitat de descarregar-se el recorregut principal des de diverses webs.

Font: Ajuntament de la Secuita

Es tracta d'una ruta dissenyada per a la descoberta del terme, amb un màxim de 19 km i de poc desnivell, que passa per indrets d'especial interès com l'alzina centenària del Pontarró o els masos de la Secuita.

Està senyalitzada sobre el terreny amb banderoles direccionals i pals de seguiment amb rombes de diferent color segons si és la ruta principal, una drecera o connexió amb municipi. Pel que fa a les banderoles, s'indiquen en el mateix espai els diferents nodes i itineraris de manera que pot comportar confusió. A aquest fet s'hi suma, en alguns casos, una numeració poc entenedora. D'altra banda, la senyalització actual no mostra el nom tradicional del camí. El fet que algunes d'elles es trobin en mal estat degut pas del temps, constitueix una oportunitat

per revisar el traçat del recorregut i, per exemple, incorporar altres elements i punts d'interès com el tram empedrat del camí del Mas de Molins. Això permetria abordar la senyalització tenint en compte ja els criteris que s'indiquen en el present document segons el *Manual de senyalització de camins i itineraris de Catalunya*. S'han detectat altres punts d'interès, com el tram empedrat del camí del ms de Molins, que potser s'hi podrien incloure.

D'altra banda, d'acord amb el treball de camp efectuat i els criteris exposats anteriorment, no es consideren adients per a la mobilitat lenta —tant lúdica com obligada—, alguns dels trams inclosos en la ruta actual. Es tracta de trams que, si bé poden presentar freqüències de trànsit no molt elevades, l'amplada i el ferm d'asfalt afavoreixen que els vehicles hi transitin a alta velocitat. Aquest seria el cas de l'enllaç de Vistabella amb les Gunyoles.

4 Camins d'interès per la mobilitat obligada

Facilitar la mobilitat no motoritzada per a trajectes de **mobilitat obligada o quotidiana** és un aspecte que anirà guanyant rellevància en el context actual de canvis forçats per l'emergència climàtica i la crisi de combustibles, tal com ha estat explicat en apartats precedents. Els canvis d'hàbits en la mobilitat de la població suposa també un canvi de percepció sobre el territori, és a dir, sobre la manera d'entendre l'entorn. És, de fet, una de les maneres més eficients de promoure canvis de valors i de mentalitat. A la vegada, constitueix una oportunitat per al municipi i la comarca de projectar una imatge d'avantguarda pel que fa a les dinàmiques d'adaptació als reptes plantejats en matèria ambiental i de mobilitat.

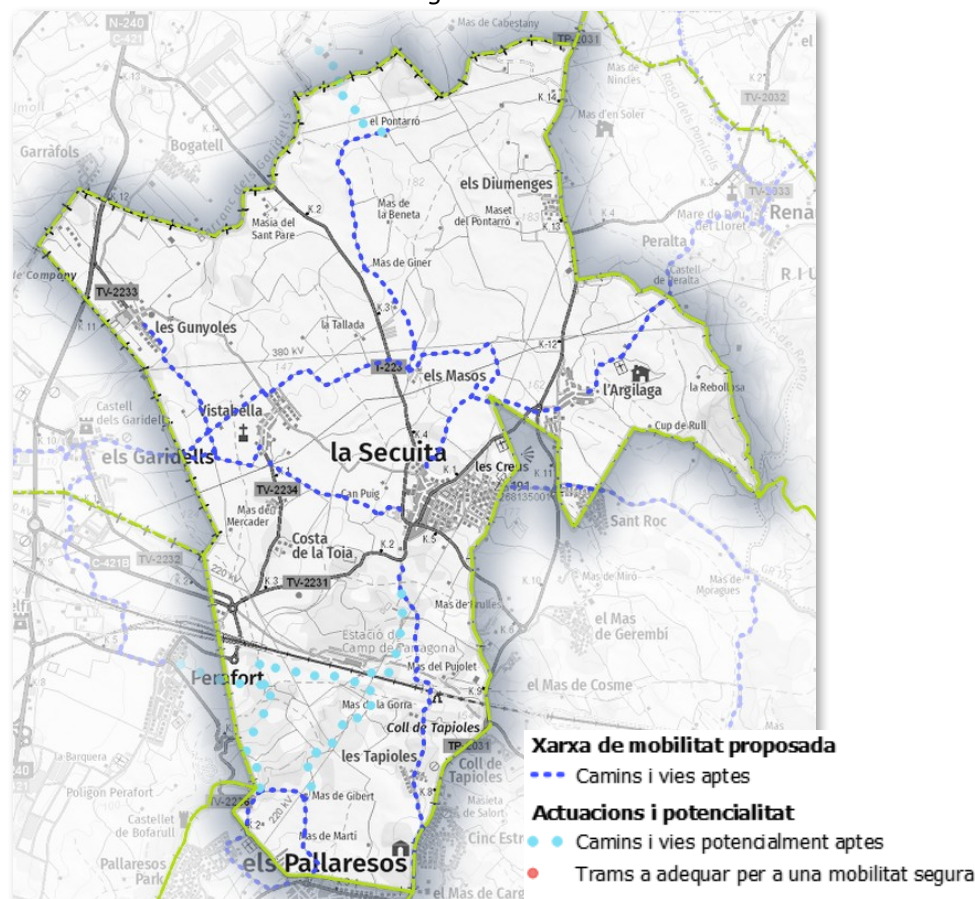
El present estudi s'ha centrat en la **connexió entre poblacions** i ha procurat identificar quins dels camins existents poden complir la funció de vies aptes per a mobilitats en bicicleta, de manera segura i sense dificultats rellevants. Els resultats obtinguts s'han agrupat en dos grups:

- > Els camins que actualment poden considerar-se com a **aptes**
- > Els camins **potencialment aptes** si s'aborden actuacions per condicionar el ferm.

A la vegada, també s'ha identificat els **trams de vies compartides amb vehicles a motor** imprescindibles per assegurar la connexió entre els nuclis. A la majoria de trams identificats hi caldria equipament específic i una gestió destinada a **fer-les prou segures** per als desplaçaments quotidians d'usuaris de bicicleta. És a dir, en referim a un ús no esportiu de la bicicleta i per part d'un ventall molt més ampli d'usuaris, que pot incloure des d'infants a gent gran.

En general es proposen mesures destinades a limitar o pacificar el trànsit de vehicles de motor, tal com permetre només el trànsit de veïns i propietaris, o la instal·lació d'obstacles que obliguin a reduir la velocitat. En altres casos, l'opció passa directament per projectar la construcció de carrils segregats. Aquests trams apareixen al mapa sota la categoria 'Trams de vies a adequar per una mobilitat segura'.

Camins al servei de la mobilitat obligada no motoritzada

En el cas de la Secuita, la major part dels camins per a la mobilitat obligada són camins de terra que mantenen la secció tradicional de camí carreter, amb algun tram pavimentat. A més de les connexions internes del municipi, pel que fa a poblacions dels municipis veïns, les connexions identificades són:

- > Connexió amb **el Catllar** pel camí Vell
- > Connexió amb **els Garidells** pel camí del Molí
- > Connexió amb **els Pallaresos** pel camí de la Secuita a Tarragona

Pel que fa a la **connexió amb Perafort**, la construcció del TGV i altres infraestructures ha desfigurat l'antic enllaç entre els dos pobles. Això no obstant, d'acord amb la recerca documental realitzada, s'han detectat diversos trams d'antics camins dels quals se n'hauria de comprovar la titularitat i dur a terme actuacions d'adequació que permetrien la connexió entre els dos nuclis.

Un cas anàleg és el de la **connexió amb Vallmoll i Valls**, ja fora de comarca. S'ha constatat l'existència del camí del torrent al mas del Pontarrot, que permetria l'enllaç amb el camí vell de Valls a Nulles. De nou s'hauria de comprovar la seva titularitat i dur a terme les actuacions d'adequació que en permetin el seu ús per a la mobilitat obligada.